

Ένας στους τρεις μαθητές θύμα bullying

Τρεις στους δέκα μαθητές γυμνασίου και

λυκείου έχουν υπάρξει θύματα σχολικής βίας ή/και εκφοβισμού, σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας του υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δόθηκαν στη δημοσιότητα, επ' ευκαιρίας της υπογραφής μνημονίου συνεργασίας του υπουργείου με το υπουργείο Δικαιοσύνης και φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα των δικαιωμάτων και της υγείας των παιδιών.

«Το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας είναι υπαρκτό και πρέπει να αντιμετωπιστεί με παρρησία και μακριά από εύκολους εφησυχασμούς, από τη μία, αλλά ψύχραιμα και χωρίς κινδυνολογίες και υπερβολές, από την άλλη», δήλωσε ο υπουργός **Νίκος Φίλης** και προσέθεσε:

«Η δύναμη όμως που μπορεί να περιθωριοποιήσει τη σχολική βία είναι **το δημοκρατικό σχολείο**. Η ανάπτυξη αξιών συλλογικότητας και σεβασμού της προσωπικότητας του άλλου οδηγούν στην αντιμετώπιση μέσα από τη σχολική διαδικασία, και γενικότερα τη σχολική ζωή, φαινομένων τα οποία οδηγούν σε ξενοφοβία, σε ρατσισμό, σε ομοφοβία, σε τόσα φαινόμενα τα οποία παράγουν τελικά σχολική βία».

Το μνημόνιο συνεργασίας υπέγραψαν ο ΟΚΑΝΑ, η Μονάδα Εφηβικής Υγείας Β΄ Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών Νοσοκομείο Παίδων «Π.&Α. Κυριακού», το Χαμόγελο του Παιδιού, η Εταιρεία Κατά της Κακοποίησης του Παιδιού «Ελίζα», το Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού και το υπουργείο Δικαιοσύνης.

Η σημασία της εν λόγω πανελλαδικής έρευνας συνίσταται στην πρώτη άμεση καταγραφή της γνώμης και της εμπειρίας μαθητών από φαινόμενα βίας και εκφοβισμού μέσα στο σχολικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα, το 32,98% των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δήλωσε ότι έχει βρεθεί στον ρόλο του θύματος (το 19,68% «σπάνια», το 8,23% «μερικές φορές», το 2,62% «συχνά» και 2,45% «πολύ συχνά»).

Επιπλέον, το 30,84% των μαθητών δήλωσε ότι έχει βρεθεί στη θέση του θύτη (το 20,07% «σπάνια», το 6,81% «μερικές φορές», το 1,44% «συχνά» και το 1,89% «πολύ συχνά»).

Δεν μπορεί παρά να χαρακτηριστεί **καλός οιωνός το ότι το 63,90% των μαθητών δήλωσε ότι ποτέ δεν έχει υπάρξει θύμα φαινομένων βίας ή/και εκφοβισμού** και το ότι το **67,62% δεν έχει βρεθεί ποτέ στον ρόλο του θύτη**.

Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι το πού απευθύνονται οι μαθητές για να επιζητήσουν λύση των προβλημάτων τέτοιων φαινομένων.

Οι μαθητές του δημοτικού, ως επί το πλείστον, απευθύνονται στην οικογένειά τους και στους δασκάλους τους, ενώ οι μαθητές της δευτεροβάθμιας, προτιμούν να απευθύνονται στους συμμαθητές και τους φίλους τους.

Γενικότερα, φαίνεται ότι τα φαινόμενα εκδηλώνονται με διαφορετικό τρόπο στις επιμέρους βαθμίδες εκπαίδευσης, και, σε γενικές γραμμές, η σοβαρότητα των περιστατικών τείνει να κλιμακώνεται με την ηλικία.

Στο δημοτικό σχολείο οι πιο συνηθισμένες εκφάνσεις εκφοβισμού, με ιδιαίτερα χαμηλές τιμές, **αφορούν στη σωματική βία, στη λεκτική βία και την άσχημη συμπεριφορά**, ενώ στο γυμνάσιο και στο λύκειο τα φαινόμενα εκφοβισμού εστιάζουν στον τόπο/χώρα καταγωγής, στο ότι ανήκει σε κάποια άλλη παρέα ή μειονότητα, ή το φύλο.

Εξάλλου, σε σχέση με τις συμπεριφορές που θα εκδηλώσει το παιδί στο σχολικό περιβάλλον, λειτουργούν καθοριστικά η οικογένεια και οι συνθήκες που βιώνει το παιδί στο οικογενειακό του περιβάλλον, η σχέση του με τους γονείς, η επικοινωνία και η αίσθηση ασφάλειας, τα πρότυπα που η οικογένεια μεταφέρει, η εξοικείωση των παιδιών με τη βία καθώς και η αποδοχή της βίας ως μέσου επίλυσης διαφορών από το στενότερο ή ευρύτερο περιβάλλον, το σχολικό περιβάλλον -που δημιουργεί αίσθηση ασφάλειας (ή ανασφάλειας) στα παιδιά, που αποτελεί (ή δεν αποτελεί) χώρο δημιουργικής έκφρασης και μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά (ή όχι) στην εκδήλωση φαινομένων εκφοβισμού.

Στο επίπεδο του σχολείου, η ύπαρξη περιστατικών εκφοβισμού που μένουν ατιμώρητα **καλλιεργεί κλίμα ατιμωρησίας και προκαλεί φόβο σε ευάλωτα παιδιά**. Σε ατομικό επίπεδο, διαταράσσεται η ζωή και η ψυχοσύνθεση των παιδιών που εμπλέκονται άμεσα, ιδίως των θυμάτων.

Η άρνηση του παιδιού για το σχολείο είναι «σημάδι», ιδίως στις μικρές ηλικίες, η αλλαγή στη συμπεριφορά, το «κλείσιμο» στον εαυτό του, η απομόνωση και περιθωριοποίηση από το περιβάλλον, η αντικοινωνική συμπεριφορά ή η επιθετικότητα απέναντι σε άτομα του οικογενειακού περιβάλλοντος.

Βασική ανάγκη των θυμάτων αποτελεί το να νιώσουν υποστήριξη, και να ενδυναμωθούν, για να μην αισθάνονται ανασφάλεια και να έχουν τη σιγουριά ότι ο θύτης θα τιμωρηθεί.

«Κλειδί» στην αντιμετώπιση του φαινομένου και στην άμβλυση των συνεπειών που μπορεί να έχει, αποτελεί η συνεργασία και η κοινή δράση οικογένειας και σχολείου.

Η συνεργασία σχολείου και οικογένειας αναγνωρίζεται ως καθοριστικής σημασίας, αλλά στην πράξη διαπιστώνεται ότι **τα εμπόδια είναι αρκετά και ουσιαστικά**, καθώς γονείς και οι εκπαιδευτικοί προσπαθούν να οριοθετήσουν τον ρόλο τους, ενώ θεσμοθετημένες μορφές επικοινωνίας και συνεργασίας δεν λειτουργούν ή δεν είναι πάντα αποτελεσματικές.

Η έρευνα διεξήχθη από την Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή κατά της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, που έχει συστήσει το υπουργείο και συμμετείχαν 3.667 μαθητές πρωτοβάθμιας (53,7% αγόρια και 46,3% κορίτσια) και 33.112 μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (52,8% αγόρια και 47,2% κορίτσια), και έχει σκοπό «τη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής για την πρόληψη και αποτελεσματική αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών στα σχολεία της χώρας», όπως τόνισε η **Βασιλική Αρτινοπούλου**, καθηγήτρια Εγκληματολογίας στο Πάντειο

Πανεπιστήμιο και επικεφαλής της ΚΕΕ.

Πηγή: nooz.gr